

26.2.2019

ASIA

Ounasjoen ja Kemijoen yhteistarkkailun vesistötarkkailusuunnitelman hyväksyminen vuosille 2019 - 2024

HAKIJA

Kemijoen vesiensuojeluyhdistys ry.
c/o Riitta Vilmilä
Kurjenmutka 5
96900 SAARENKYLÄ

ANNETUT PÄÄTÖKSET

Tarkkailuvelvollisia koskevat seuraavat, Vesihallituksen (VH, nyk. Suomen ympäristökeskus SYKE), Lapin ympäristökeskuksen (LAP; nyk. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jäljempänä Lapin ELY-keskus), Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston (PSY, nyk. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto), Pohjois-Suomen vesioikeuden (PSVEO, nyk. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto), Pohjois-Suomen aluehallintoviraston (PSAVI), Vaasan hallinto-oikeuden (VHaO) sekä Korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) päätökset:

Teollisuus

- Stora Enso Oyj, Kemijärven tehdas, toiminnan lopettaminen PSAVI/5/04.08/2010 14.4.2012 ja VHaO 11/0371/1 27.12.2011, 11/0371/1KHO 22.8.2013
- Agnico Eagle Finland Oy, Kittilän kaivos PSY-69/02/1 1.11.2002 ja PSAVI/72/2013/1 26.6.2013

Säännöstely

- Kemijoki Oy, Kemijärvi PSVEO 60/96/2 12.11.1996

Liikenne

- Finavia Oyj, Kittilän lentoasema PSAVI/86/04.08/2010 20.12.2010, PSAVI/56/04.08/2013 11.12.2015

Yhdyskuntajätevedenpuhdistamot

- Enontekiön Vesihuolto Oy, Hetan jvp LAP/139Y0089-111 14.8.2009
- Levin Vesihuolto Oy, Levin jvp PSAVI/92/07/2 9.10.2007
- Kyrön Vesihuolto Oy, Raattaman jvp PSAVI/88/2016/1 15.6.2016
- Kaukosen vesihuolto-osuuskunta, Kaukosen jvp PSAVI/84/04.08/2013 6.3.2015
- Kallon vesi- ja viemäriosuuskunta, Kallon jvp PSAVI/320/04.08/2010 20.12.2013
- Alakylän vesiosuuskunta Alakylän jvp LAP/1395Y0169-121 21.12.2004, ympäristölupa rauennut
- Sodankylän Vesi Oy PSY 30/06/1 8.3.2006
- Savukosken kunta LAP 23/2004 29.12.2004
- Pyhä-Luosto Vesi Oy, keskusjvp PSY 110/03/1 12.12.2003 ja VHO 04/0118/3 13.4.2004
- Kemijärven kaupunki, keskusjvp PSY 26/06/1 24.2.2006
- Korvatunturin Marja Oy, Severijärven jvp PSAVI/28/11/1 21.12.2011
- Napapiirin Vesi, Pirttikosken jvp LAP 14/2009 16.11.2009, ympäristölupa rauennut
- Napapiirin Vesi, Vanttauskosken jvp LAP 4/2007 19.4.2007
- Napapiirin Vesi, Rovaniemen jvp PSAVI/110/04.08/2012 3.3.2016
- Napapiirin Vesi, Muurola LAP 9/2006 26.4.2006
- Napapiirin Vesi, Petäjäskoski VH 23.10.1974
- Tervolan kunta, kirkonkylä LAP 24/2006 17.11.2006
- Länsi-Lapin koulutuskuntayhtymä, Louen maaseutuoppilaitoksen jvp LAP 18/2004 20.12.2004
- Keminmaan Vesi Oy PSY 20/06/1 14.2.2006

Kalankasvatus

- Koillis-Suomen Lohi Oy, Kostamo PSAVI 85/11/1 22.9.2011
- Koillis-Suomen Lohi Oy, Joentakainen PSAVI 86/11/1 23.9.2011
- Oy Arctic-Moon Ltd, Kaihua PSAVI 57/11/1 1.7.2011
- Napapiirin Kala Oy, Seitakorva PSAVI/1681/2015 24.5.2017
- Napapiirin Kala Oy, Vanttauskosken laitokset PSAVI/1680/2015 24.5.2017
- Napapiirin Kala Oy, Petäjäskoski PSAVI/1685/2015 24.5.2017
- Napapiirin Kala Oy, Taivalkoski PSY 75/08/2 16.6.2008
- Voimalohi Oy, Ossauskoski PSAVI 59/11/1 1.7.2011

ESITETTY TARKKAILUSUUNNITELMA

Eurofins Ahma Oy on 15.6.2018 toimittanut Kemijoen vesiensuojeluyhdistys ry:n puolesta 15.6.2018 päivätyn Kemijoen pääuoman ja Ounasjoen yhteistarkkailun vesistötarkkailusuunnitelmat vuosille 2019 - 2024 Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueen hyväksyttäväksi.

Edellinen Kemijoen vesistöalueen yhteistarkkailusuunnitelma oli laadittu vuosille 2013 – 2018. Ounasjoen yhteistarkkailu on käynnistynyt vuonna 2016 ja edellinen ohjelma oli laadittu vuosille 2016-2018. Edellä mainitut ohjelmat ovat voimassa siihen saakka, kunnes tämä päätös esitetyistä uusista tarkkailusuunnitelmista on saanut lainvoiman.

ASIAN KÄSITTELY

Tarkkailusuunnitelmia ei ole kuulutettu erillisinä asiakirjoina ennen tätä päätöstä. Ympäristönsuojelulain 96 §:n mukaan tarkkailusuunnitelman kuulemisessa on noudatettava YSL 43 §:ää ja hallintolakia 434/2003. Hallintolain 34 §:n mukaan asia voidaan ratkaista ilman kuulemista, jos kuuleminen on ilmeisen tarpeetonta. Tässä tapauksessa Lapin ELY-keskus toimivaltaisena viranomaisena katsoo, että esitetyissä suunnitelmissa ei ole tullut tarkkailuvollisten päätösten tarkkailumääräyksiin ja aikaisempiin suunnitelmiin nähden mitään sellaista merkityksellistä muutosta, jonka vuoksi kuuleminen olisi ollut tarpeen.

Kemijoen ja Ounasjoen tarkkailusuunnitelmista on pyydetty lausunnot Ala-Kemijoen, Keski-Kemijoen, Kemijärven, Yli-Kemin ja Sodankylän, Enontekiön ja Ounasjoen kalastusalueilta sekä Savukosken, Sodankylän, Pelkosenniemen, Tervolan ja Keminmaan kuntien sekä Kemijärven ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisilta, Lapin ELY-keskuksen kalatalousyksiköltä ja Suomen ympäristökeskuksen Oulun toimipisteeltä.

Lausunnot ja vastine lausuntoihin

Lausunnon antoivat Kemijärven kaupungin ja Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien ympäristönsuojeluviranomainen, Sodankylän kunnan tekninen lautakunta sekä Suomen ympäristökeskus. Kemijärven kaupungin ja Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien sekä Sodankylän kunnan lausunnonantajilla ei ollut huomauttamista tarkkailusuunnitelmista.

Suomen ympäristökeskus

Suomen ympäristökeskus totesi 31.8.2018 jättämässään lausunnossa seuraavaa:

Kemijoen vesistöalue on erittäin keskeinen ja merkittävä vesistö Suomessa. Vesistön hyvä seuranta on kuormittajien vaikutusten arvioinnin lisäksi perusta myös ilmastonmuutoksen seurantaan. Yhteistarkkailun merkitys erityisesti vesistöjen tilan luokittelussa on viime vuosina korostunut ympäristöhallinnon perusseurannan vähentyessä. Yleisesti ottaen suunnitelma on hyvin laadittu, mutta haluamme vielä korostaa seuraavaa.

Ounasjoen ja Kemijoen pääuoman varrella on toiminnassa olevia kaivoksia, suljettuja kaivoksia sekä vireillä olevia kaivoshankkeita. Lisäksi Kemijärvelle suunnitellaan suurta biotuotetehdasta. Suunnitelmasta ei selvästi ilmene, miten kaivostoiminnan vaikutuksia, kuten metalleja ja sulfaatteja, seurataan yhteistarkkailun yhteydessä, vaikka kaivoksilla on omat tarkkailuohjelmat. Olisi tärkeää ottaa myös pääuomissa monipuoliset metalli- ja sulfaattinäytteet pitkäaikaisten muutosten seuraamiseksi.

Ounasjoen biologinen tarkkailu perustuu suunnitelmassa koskikivikkojen päälylsleviin. Lapin ELY-keskus seuraa pohjaeläimistöä kahdella joen ylä- ja yhdellä alaosan pisteellä. Seurannassa on kuuden vuoden rotaatio, joten seurantatietoa pohjaeläimistöstä saadaan hyvin rajallisesti. Tämän vuoksi vesistötarkkailuun olisi hyvä sisällyttää pohjaeläinten näytteenottoa myös Ounasjoen pääuomaan.

Kemijoen suunnitelman luvussa 2. esitetään, että Kemijoen vesienhoitoalueella ei ole havaittu asetuksessa (1022/2006) määriteltyjen haitallisten aineiden tai yhdisteiden vesiin kohdistuvaa kuormitusta, joka ylittäisi ympäristölaatonormit, joten haitallisia aineita ei ole tarvetta tarkkailla Kemijoen tai Kemijärvellä. Kuitenkin elohopeapitoisuutta tulee seurata/tarkkailla asetuksen mukaan kaloissa (1022/2016 ja YM ohje Karvonen ym. 15/2012), ei vedessä. Kemi- ja mahdollisesti myös Ounasjoen vesistöalueella on toimintaa, joka voi nostaa kalojen elohopeapitoisuutta (mm. säännöstely, kaivokset). Vaikka Lapin alueella vesien kemiallinen tila on luokiteltu hyväksi, elohopean pitoisuusmuutoksia on syytä seurata, sillä pitoisuudet ovat lähellä luokittelun raja-arvoja.

Tarkkailusuunnitelmassa on suhteellisen paljon biologisia muuttujia. Menetelmien muuttuessa olisi suunnitelmassa hyvä viitata sivustoon http://www.ymparisto.fi/fiFI/Vesi/Pintavesien_tila/Pintavesien_tilan_seuranta/Biologisten_seurantamenetelmien_ohjeet, jossa on yleensä ajantasaiset ohjeistukset, joita ensisijaisesti käytetään. Näin taataan seurantamenetelmien yhteensopivuus VPD:n tilamuuttujien kanssa.

Kemijärven vesikasviseurantojen yhteydessä on hyvä mainita, että Kemijärvellä täytyy noudattaa säännöstellyille järville laadittua seurantaohjetta ja käyttää niiden tallennuslomakkeita vyöhykkeisyyden määrittämiseksi. Myös suositus aineiston toimittamisesta Suomen ympäristökeskukseen puuttuu. Kemijärven kasviplanktonseurannan yhteydessä on hyvä mainita, että kvantitatiivinen kasviplanktonitarkkailu

edellyttää hyvän lajintuntemuksen lisäksi (s. 8) osoitettua menetelmäpätevyyttä sekä CEN/SFS standardin noudattamista; tässä suhteessa olisi myös hyvä viitata: Järvinen ym. 2011 (http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Pintavesien_tila/Pintavesien_tilan_seuranta/Biologisten_seurant_amenetelmien_ohjeet/Kasviplanktonin_tutkimusmenetelmat).

Lisäksi sivulla 14 kuvataan, että näytteet otetaan 0-2 m kokoomanäytteenä 50 cm pituisella noutimella; tähän olisi syytä lisätä, että noutimen pitää mahdollistaa estoton näyteveden läpivirtaus noudinta laskettaessa (kuten Limnos-noudin, sen sijaan Ruttner-noudin ei sovellu kasviplankton näytteenottoon).

Tarjouksessa/suunnitelmassa olisi myös kuvattava selvemmin, milloin velvoitetarkkailun tulokset on siirretty rekistereihin.

Ounasjoen ja Kemijoen piilevien tarkkailun osalta näytteenotto kannattaisi keskittää kivikkopohjiin (tai tarvittaessa näytteenottopaikalle vähintään kuusi viikkoa ennen näytteenottoa vietäviin kivikoriin), jolloin saatuja tuloksia voidaan hyödyntää myös vesistöjen ekologisen tilan luokittelussa. Tämän vuoksi tulokset olisi hyvä pyytää myös luokitteluindekseinä (TT ja PMA). Myös määritettyjen lajien pohjalta laskettavat ekologiset jakaumat antavat tulosten tulkitsijalle tarpeellista tietoa muun muassa vesistön suolaisuuden, happamuuden, ravinteisuuden, orgaanisen tyyppien aiheuttaman likaantuneisuuden ja hapekkuuden osalta. Tulosten luotettavuuden varmistamiseksi kannattaisi edellyttää lajiston määrittäjältä hyväksytysti suoritettua Pohjoismaista vertailukoetta, kuten NorBAF, sillä tällä hetkellä se on ainoa vertailukoe, jossa on laajasti mukana Suomessa esiintyvää lajistoa.

Piilevänäytteiden kestäväointi tulisi tapahtua laimentamattomalla etanolilla, jonka lopullinen konsentraatio näytteessä tulisi olla 70 % näytteen säilymisen varmistamiseksi.

SYKEN Oulun toimipaikassa säilytetään ympäristöhallinnon piilevänäytepreparaatteja ja siellä voidaan säilyttää myös velvoitetarkkailua varten tehtyjä näytepreparaatteja. Tällöin preparaattien mukana olisi hyvä lähettää SYKELLE myös kopiot näytepaikkojen maastolomakkeista. Tarkkailutuloksista piilevälajisto yksilömäärineen tulisi lähettää myös SYKEN Oulun toimipaikkaan Omnidia-tietokantaan vietävässä muodossa, jotta tulokset tulisivat arkistoitua myös ympäristöhallinnon piilevätietokantaan.

Lisäksi lausunto sisälsi lukuisia suunnitelmaan vaadittavia tarkennuksia.

Toiminnanharjoittajan kuuleminen ja vastine

Toiminnanharjoittajien edustajalle on 2.10.2018 varattu mahdollisuus esittää vastine annettuun lausuntoon. Toiminnanharjoittajien edustaja jätti vastineen ELY-keskukselle 1.12.2018.

Kemijoki-Ounasjoki yhteistarkkailun osakkaat toteavat vastineenaan, että vaatimuksia tarkkailun lisäämiseen tai monipuolistamiseen ei voida perustella viranomaisen omien tarkkailu- ja seurantaresurssien vähentymisellä. Toiminnanharjoittajien veloitteena on tarkkailla toimintansa vaikutuksia aiheuttajaperiaatteen mukaan, ei selvittää ympäristön yleistä tilaa.

Yhteistarkkailun osakkaiden näkemyksen mukaan laajamittaisen metallipitoisuuksien tarkkailun sisällyttäminen Kemijoen yhteistarkkailuun olisi varsin kohtuutonta nykyisille tarkkailuvelvollisille, koska pääosa tarkkailuvelvollisista ei harjoita kaivostoimintaa. Tulevien toimintojen veloitteisiin ei ole tarpeen ottaa kantaa ennen kuin ko. toiminnot on luvitettu ja ennen kuin niille on tarkkailuvelvoitetta osoitettu.

Yhteistarkkailun piiriin kuuluu vain yksi kaivos, Agnico Eagle Finland Oy:n Kittilän kaivos. Kuten SYKE toteaa, kaivoksen vaikutuksia tarkkaillaan jo sen oman vaikutustarkkailuohjelman mukaisesti. Kuvaus kaivoksen metallitarkkailusta pääpiirteissään voidaan tarvittaessa lisätä yhteistarkkailuohjelman sisälle.

Osakkaat näkevät kuitenkin tärkeänä edistää perustiedon saamista esim. alueen yleisistä metalli- ja sulfaattitasoista sekä eri ihmistoimintojen vaikutuksesta että luonnontilaisilla alueilla. Tällainen vapaaehtoinen lisäselvitys voidaan toteuttaa yhteistarkkailun ohessa, mikäli sille saadaan erillisrahoitus ja toteuttaja. Agnico Eagle Finland Oy ehdottaa, että Ounasjoelle, ennen Loukisen liittymäkohtaa voidaan lisätä 1-2 tarkkailupistettä, joissa tarkkailtaisiin sulfaattia, kloridia, antimoniamia, arseenia, nikkeliä, kadmiumia ja lyijyä sekä piileviä 4 kertaa/vuosi. Tämä olisi tärkeää, jotta kaivosyhtiö saisi vertailudataa ns. ylävirrasta. Kittilän kaivos maksaa ko. pisteiden analyysit, tulokset raportoitaisiin normaalin veloitetarkkailun mukaisesti. Tarkkailupisteiden tarkemmasta sijainnista tulee keskustella valvontaviranomaisen ja kaivosyhtiön kesken.

Pohjaeläintarkkailun lisäämiseen Ounasjoen pääuomassa yhteistarkkailun osakkaat toteavat toistamiseen, että vaatimuksia tarkkailun lisäämiseen tai monipuolistamiseen ei voida perustella viranomaisen omien seurantaresurssien vähentymisellä. Toiminnanharjoittajien veloitteena on tarkkailla toimintansa vaikutuksia aiheuttajaperiaatteen mukaan. Lisäksi on tärkeää muistaa, että Ounasjoen tarkkailu käynnistyi täysin vapaaehtoisuuden perusteella ja että tarkkailuvelvolliset tekevät jo tällä hetkellä seurantaa yli veloitteen, eivätkä toistaiseksi näe perustetta laajentaa tarkkailua.

Yhteistarkkailun osakkaiden käsityksen mukaan kalojen (ahvenen) elohopeaseuranta keskittyy järviin, joissa on vesipuitedirektiivin mukaista kalastoseurantaa. Lisäksi osakkaat toteavat, että Kittilän kaivoksella

tarkkaillaan oman ohjelman mukaisesti ahvenen elohopeapitoisuutta. Näin ollen osakkaat eivät näe, että olisi tarpeen lisätä yhteistarkkailuohjelmiin kalojen elohopeapitoisuuden seuranta.

Menetelmäohjeita koskien viittaamista tiettyyn www-osoitteeseen ei voi pitää kovin suositeltavana. Verkkosivujen www-osoitteet voivat muuttua tarkkailuvuosien aikana, jonka vuoksi on järkevämpää viitata yleistasolla ympäristöhallinnon verkkosivuihin ja ajantasaiseen ohjeistukseen.

Yhteistarkkailun osakkaat ovat samaa mieltä Kemijärven vesikasviseurannassa käytettävästä säännöstellyille järville laaditusta seurantaohjelmasta ja sen käytöstä. Suunnitelmaa tulee tarkentaa näiltä osin SYKEN lausunnon mukaisesti.

Velvoitetarkkailun osakkaat ovat samaa mieltä SYKEN kanssa: piilevätarkkailu on syytä tarkentaa uusimman ohjeistuksen mukaiseksi. Tarkennetaan myös, että kivet tai keinoalustan on tullut olla veden alla vähintään 6 viikkoa.

Piilevätarkkailun tulosten osalta yhteistarkkailun osakkaat toteavat, että lajien ekologiaa jakaumia koskeva maininta voidaan lisätä suunnitelmaan (käytännössä ekologiset jakaumat on kuitenkin jo esitetty mm. vuoden 2016 tarkkailuraportissa). Indeksien osalta tarkkailuosakkaat toteavat, että mikäli valvova viranomaisnäkee tarpeelliseksi uusien indeksien mukaan oton laskentaan, tulee myös aikaisemmat indeksit pitää laskennassa mukana, vähintään tietyn siirtymäajan, jotta pitkänaikavälin vertailtavuutta aikaisempiin aineistoihin ei hävitetä. Tarkkailuosakkaiden näkemyksen mukaan uusien indeksien laskenta ja raportointi samasta aineistosta eivät sinänsä nosta tarkkailun kustannuksia oleellisesti ja voidaan sen perusteella hyväksyä.

Tarkkailuosakkaiden näkemyksen mukaan suunnitelmaan voidaan lisätä maininta, että piilevälajiston määrittäjällä tulee olla tarvittava pätevyys, joka voidaan osoittaa hyväksytyksi suoritettulla vertailukokeella (esim. NorBAF). SYKEN kommentti piilevänäytteiden kestäväinnistä (tulisi tapahtua laimentamattomalla 4 etanolilla, jonka lopullinen konsentraatio näytteessä tulisi olla 70 % näytteen säilymisen varmistamiseksi). on aiheellista päivittää suunnitelmaan.

Tarkkailuvelvolliset kannattavat SYKEN ehdotusta tarkentaa suunnitelmaa koskien piileväpreparaattien mukana lähetettäviä kopioita näytepaikkojen maastolomakkeista, samoin piilevälajistoa yksilömäärineen Omnidia -tietokantaan vietävässä muodossa.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Hyväksyminen

Lapin ELY-keskus on tarkastanut tarkkailusuunnitelmat ja tutkinut asiasta annetut lausunnot. Lapin ELY-keskus hyväksyy esitetyt suunnitelmat jäljempänä olevilla täsmennyksillä. Kemijoen ja Ounasjoen yhteistarkkailuun kuuluvien laitosten ja toiminnanharjoittajien on

toteutettava vesistövaikutustensa tarkkailu vuosina 2019 - 2024 vähintään tällä päätöksellä hyväksytyssä suunnitelmassa esitetystä laajuudessa. Kemijoen pääuoman ja Ounasjoen yhteistarkkailun tulokset tulee jatkossa raportoida yhtenä raporttina tarkkailusuunnitelmissa esitetyn aikataulun mukaisesti.

Päätöksen mukaisesti tarkistettu ohjelma tulee lähettää Lapin ELY-keskukseen ja tämän päätöksen jakelun mukaisesti sähköisessä muodossa kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen saatua lainvoiman.

Perustelut

Tarkkailusuunnitelmat on laadittu yleisten tarkkailuperiaatteiden mukaisesti. Esitettyjen suunnitelmien täsmennysten mukaisella tarkkailulla voidaan ennakolta arvioiden mitata yhteistarkkailussa mukana olevien toiminnanharjoittajien vesistövaikutukset Ounasjokeen ja Kemijoen pääuomaan sekä tehdä johtopäätöksiä veden laadun ja ekologisen tilan muutoksista. Yhteistarkkailulla on mahdollista saada myös riittävä tieto vesistövaikutuksista ko. kohteissa mahdollisiin tuleviin lupakäsittelyihin liittyen. Tarkkailusuunnitelmat on laadittu vesipolitiikan puitedirektiivin vaatimukset sekä valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1308/2015) huomioiden. Suunnitelmissa on huomioitu pintavesien toiminnalliselle seurannalle asetetut vaatimukset. Tutkinnallisen seurannan tarkoittamat poikkeuksellisten tilanteiden havaintopaikat on esitetty myös niille kuormittajille, joilla ei ole jatkuvaa fysikaalis-kemiallista tarkkailua.

Uusien toimijoiden liittymisestä yhteistarkkailuun määrää ensisijaisesti lupaviranomainen ja toissijaisesti valvova viranomainen. Voimassa olevaan tarkkailuohjelmaan voidaan tarvittaessa tehdä muutoksia Lapin ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Toimivilla kaivoksilla on omat velvoitetarkkailunsa, jotka eivät ole osana yhteistarkkailua. Näin ollen mm. metalli- ja sulfaattipitoisuuksia ei ole yhteistarkkailuna seurattu. Suunnitteilla olevat hankkeet sisällytetään tarvittaessa mukaan yhteistarkkailuun niiden luvitusten ja velvoitteiden varmistuttua.

Agnico Eagle Finland Oy:n ehdotus kahden tarkkailupisteen lisäämisestä Ounasjokeen Loukisen yhtymäkohdan yläpuolelle vesistön luontaisten metalli- ja sulfaattitasojen ja kaivostoiminnan vaikutusten vertailua varten tukee yhteistarkkailun tavoitteita.

Vesipuitedirektiivin mukainen kalastoseuranta myös kalojen elohopeapitoisuuden osalta on järjestetty valtakunnallisesti. Tarvetta kalojen elohopeapitoisuuden tarkkailemiseen osana Kemi- ja Ounasjoen yhteistarkkailua ei siten voida pitää perusteltuna ottaen huomioon tarkkailuvelvollisten toimintojen luonne.

Lapin ELY-keskus toteaa, että biologiseen seurantaan liittyvissä viittauksissa tulee käyttää uusinta ja ajan tasalla olevaa tietolähdettä. Viittaukset www-sivuihin eivät kuitenkaan ole suositeltavia. Kemijärven vesikasviseurantojen yhteydessä tulee mainita Kemijärvellä noudatettavan säännöstelyille järville laadittua seurantaohjetta ja käytettävän niiden tallennuslomakkeita vyöhykkeisyyden määrittämiseksi. Suunnitelmaan tulee lisätä myös maininta seurannan toteuttajan menetelmäpätevydestä ja CEN/SFS standardin noudattamisesta. Aineistot tulee toimittaa Suomen ympäristökeskukseen.

Piilevätarkkailu tulee toteuttaa uusimman ajantasaisen ohjeistuksen mukaan ja tulokset tulee ilmoittaa myös luokitteluindekseinä (TT ja PMA) aikaisempien indeksien lisäksi. Mahdollisten käytettävien keinoalustojen tulee olla veden alla vähintään kuusi viikkoa.

Suomen ympäristökeskuksen lausunto on otettu huomioon edellä olevissa perusteluissa ja liitteenä olevin tarkennuksin. Yhteistarkkailussa on otettu huomioon tarkkailuun liittyneiden lupavelvollisten toimijoiden lupamääräykset ja niiden toiminnan luonne. Velvoitetarkkailua voidaan tarkentaa ja täydentää lupaviranomaisen ja valvontaviranomaisen määräämällä tavalla. Yhteistarkkailun raportoinnissa otetaan huomioon myös muut saatavilla olevat tiedot soveltuvien osin.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa 31.12.2024 saakka, jolloin uusi tarkkailusuunnitelma on viimeistään esitettävä Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen hyväksyttäväksi. Nyt hyväksytyä tarkkailua on toteutettava kuitenkin siihen saakka, kunnes uudesta tarkkailusuunnitelmasta on annettu hyväksyvä päätös.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Vesilaki (587/2011)
Hallintolaki (434/2003)
Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1308/2015)
Valtion maksuperustelaki (150/1992) ja
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2018 (1066/2017) 2 ja 3 §.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 825 €.

Tarkkailuohjelman hyväksymispäätöksestä peritään valtion maksuperustelain (150/1992) ja valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2018 (1066/2017) mukainen maksu. Ympäristönsuojelulain mukaiseen lupaan liittyvän tarkkailusuunnitelman hyväksymisestä peritään maksu, jonka suuruus on 55 €/h. Tarkkailusuunnitelman hyväksymiseen on käytetty työaikaa viisitoista (15) tuntia, joten maksu on 825 €.

(Koodaus: Toiminta 3802301311, Suorite 3800114103, TYKS 3800251402, Nimike 3945)

Laskun lähettäminen

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus lähettää myöhemmin teille tätä päätöstä koskevan laskun.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös julkaistaan seuraavilla ilmoitustauluilla

- Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Hallituskatu 3 B, Rovaniemi
- Enontekiön kunta, Ounastie 165, Enontekiö
- Savukosken kunta, Kauppakuja 2 A 1, Savukoski
- Pelkosenniemen kunta, Sodankyläntie 1 A, Pelkosenniemi
- Sodankylän kunta, Jäämerentie 1, Sodankylä
- Kemijärven kaupunki, Hallituskatu 4, Kemijärvi
- Rovaniemen Kaupunki, Koskikatu 25, 2 krs, Rovaniemi
- Tervolan kunta, Keskustie 81, Tervola
- Keminmaan kunta, Kunnantie 3, Keminmaa

Päätös on lisäksi luettavissa osoitteessa: www.ely-keskus.fi → Lappi → Ajankohtaista → Kuulutukset → Ympäristö ja luonnonvarat.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea oikaisua Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen julkipäivästä. Oikaisuvaatimus-osoitus on päätöksen liitteenä.

Valtion maksuperustelain 11 b §:n mukaan maksua koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi sen sijaan vaatia siihen kirjallisesti oikaisua Lapin ELY-keskukselta kuuden (6) kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Maksua koskeva oikaisu vaatimusohje on päätöksen liitteenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maria Pikkupirtti ja ratkaissut ympäristönsuojeluyksikön päällikkö Eira Luokkanen.

TIEDOKSI

Tarkkailuvelvolliset
Ala-Kemijoen kalastusalue
Keski-Kemijoen kalastusalue
Kemijärven kalastusalue
Yli-Kemin kalastusalue
Sodankylän kalastusalue
Enontekiön kalastusalue
Ounasjoen kalastusalue
Enontekiön kunta, ympäristöviranomainen
Savukosken kunta, ympäristöviranomainen
Sodankylän kunta, ympäristöviranomainen
Pelkosenniemen kunta, ympäristöviranomainen
Kemijärven kaupunki, ympäristöviranomainen
Rovaniemen kaupunki, ympäristöviranomainen
Tervolan kunta, ympäristöviranomainen
Keminmaan kunta, ympäristöviranomainen
Lapin ELY-keskus, kalatalousviranomainen
Suomen ympäristökeskus, Oulu

LIITTEET

Korjaukset ja täsmennykset 15.6.2018 esitettyyn suunnitelmaan
Oikaisuvaatimusosoitus (LAP YS 02 PSAVI YSL)
Maksua koskeva oikaisuvaatimusohje

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN (527/2014) 64 §:n NOJALLA TEHTYYN PÄÄTÖKSEEN

Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan

Asianosainen, joka on tyytymätön tähän päätökseen, saa hakea siihen oikaisua kirjallisesti **Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on toimitettava **Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon 30 päivän kuluessa julkipanosta**. Määräaika päättyy 28.3.2019.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on ilmoitettava:

- oikaisua vaativan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan oikaisua ja miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua
- mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla oikaisua vaaditaan
- postiosoite puhelinnumeroineen tai muu vastaava, johon asiaa koskevat ratkaisut voidaan oikaisua vaativalle toimittaa.

Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen tekijänä on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, tämän laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelämä ellei sitä toimiteta sähköisesti telekopiona tai sähköpostilla.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon oikaisua haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi
- valtakirja, jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää asiamies.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen perille

Oikaisuvaatimuksen voi viedä oikaisija itse tai hänen valtuuttamansa asiamies aluehallintoviraston kirjaamoon. Omalla vastuulla oikaisuvaatimus liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen aluehallintoviraston aukioloajan päättymistä. Telekopiona tai sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen on oltava toimitettuna niin, että se on käytettävissä aluehallintoviraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

POHJOIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTON OIKAISUA KOSKEVAAN PÄÄTÖKSEEN SAA HAKEA MUUTOSTA VAASAN HALLINTO-OIKEUDELTA.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Postiosoite: Linnankatu 1-3, 90100 Oulu
Käyntiosoite: PL 293, 90101 Oulu
Puhelin: 0295 017 500
Faksi: 08 314 0110
Sähköpostiosoite: kirjaamo.pohjois@avi.fi

LAP YS 02 PSAVI YSL

Tämä asiakirja LAPELY/705/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/705/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Luokkanen Eira 26.02.2019 10:04

Esittelijä Pikkupirtti Maria 26.02.2019 09:10